

Η πανδημία COVID-19 επηρεάζει τη λειτουργία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων μέσω μείωσης του προσωπικού και μισθολογικές περικοπές

Πρόσφατη έρευνα που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Nature σε 200 πανεπιστημιακά ιδρύματα παγκοσμίως παρουσιάζει τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας στα ιδρύματα καθώς και το αβέβαιο μέλλον της ακαδημαϊκής έρευνας. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ), συνοψίζουν αυτά τα δεδομένα. **Η μελέτη αποκαλύπτει πως τα ιδρύματα προκειμένου να ανταπεξέλθουν στη νέα πραγματικότητα σχεδιάζουν προσωρινή αργία για το 12% του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικό για τους επόμενους 6 μήνες , μόνιμη αργία για το 19% και περικοπή μισθού για το 12% των εργαζομένων.** Το 1/5 των ιδρυμάτων αναφέρει πως θα προβεί σε οριστική διακοπή συγκεκριμένου αριθμού συμβολαίων, ενώ το 1/4 αναμένει τις εξελίξεις για να καταλήξει στις σχετικές αποφάσεις. Ο κλάδος που αναμένεται να υποστεί το βαρύτερο πλήγμα είναι οι νέοι ερευνητές. Το ίδρυμα Times Higher Education με έδρα το Λονδίνο που πραγματοποίησε τη συγκεκριμένη έρευνα χρησιμοποίησε δεδομένα από ιδρύματα σε 53 χώρες και 6 διαφορετικές ηπείρους. Στην έρευνα συμμετείχαν πρόεδροι των ιδρυμάτων, πρυτάνεις, κοσμήτορες και υψηλόβαθμοι διοικητικοί. Στις απαντήσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της έρευνας **τονίστηκε πως επιστήμες όπως η ιατρική και η βιολογία είναι εξαιρετικά δύσκολο να διδαχτούν διαδικτυακά, ενώ οι επιστήμες που αφορούν στα μαθηματικά και στους υπολογιστές είναι οι πιο εύκολες για διαδικτυακή εκπαίδευση.** Επιπλέον, τα περισσότερα ιδρύματα υποστηρίζουν πως η μετάβαση στη διαδικτυακή εκπαίδευση έγινε σχετικά ομαλά και δεν εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τα οικονομικά των πανεπιστημίων, μολονότι ένα ικανό μέρος του προσωπικού των ιδρυμάτων δεν ήταν επαρκώς προετοιμασμένο για αυτό τον τρόπο διδασκαλίας. Υπάρχει σημαντική διαφορά ανάμεσα στην ορθά σχεδιασμένη διαδικτυακή διδασκαλία και στην επείγουσα διδασκαλία που προέκυψε από τη νέα πανδημία. Οι αρχές των ιδρυμάτων θεωρούν πως οι εγγραφές ξένων φοιτητών θα είναι λιγότερες από τις αναμενόμενες αυτή τη χρονιά και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για να αυξηθεί αυτός ο αριθμός. Για παράδειγμα, στις ΗΠΑ οι αλλαγές που αφορούν στην απόκτηση βίζας θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην εισροή ή μη νέων φοιτητών από το εξωτερικό. Τα ιδρύματα που ήδη αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσκολίες είναι αυτά που θα θιγούν σαφώς περισσότερο συγκριτικά με τα περισσότερο εύρωστα. Επιπλέον, οι εργαζόμενοι

που αναμένεται να θιγούν περισσότερο πλην των νέων ερευνητών είναι το διοικητικό προσωπικό. Παρά ταύτα, υπάρχουν και κάποιοι που υποστηρίζουν πως οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της πανδημίας μπορεί να ωφελήσουν το νέο ερευνητικό δυναμικό. Η εθελούσια έξοδος αρκετών ηλικιωμένων ακαδημαϊκών θα προσφέρει εντέλει νέες θέσεις εργασίας στους νέους επιστήμονες και αυτό θα αποβεί εντέλει προσοδοφόρο σε βάθος χρόνου για την επιβίωση των ιδρυμάτων.